

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук, професора БЕНЗАР Ірини Миколаївни на дисертацію ПАСІЧНИКА Олега Вадимовича на тему «Клініко-епідеміологічні особливості пігментних новоутворень шкіри у дітей та удосконалення їх методів діагностики і хірургічного лікування (експериментально-клінічне дослідження)», представлену до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.050, що утворена згідно наказу ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова №47 від 29.04.2022 на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова №7 від 28 квітня 2022 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія»

1. Актуальність теми дисертації.

Пігментні новоутворення шкіри є проблемою не лише медичною, але й естетичною та соціальною. Враховуючи той факт, що до двох третин випадків невуси локалізуються в ділянці голови і шиї, косметичні проблеми є причиною фрустрації особистості пацієнта, ускладнюючи його соціалізацію та знижуючи якість життя. Особливо гостро психологічні проблеми проявляються у підлітковому віці. Враховуючи також онкологічну настороженість лікарів, пацієнтів, а також їх родичів, актуальність представленої роботи не викликає сумнівів. Не визначено вікові періоди, коли оптимально проводити операційне втручання. Відсутні також чіткі рекомендації щодо можливості одномоментного видалення пігментного новоутворення, або етапного видалення з використанням тканевих експандерів. На ці питання дозволяє дати відповідь експериментальна частина роботи, у якій автор досліджує місцеву реакцію на різноманітні

методи дирекції, а також вивчає особливості кровопостачання тканин, що вирішує питання покращення закриття дефектів м'яких тканин з досягненням оптимального естетичного результату. Запропонована просторова математична модель видалення пігментних новоутворень створює нові, більш ефективні передумови для подальшого безрецидивного перебігу новоутворень. Тому пошук оптимального терміну та способу видалення пігментних утворень шкіри з урахуванням їх структури та віку дитини бачиться перспективним та своєчасним, а отже обрана Пасічником О.В. тема дисертаційної роботи без сумніву є актуальною.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача. Зміст та хід дисертаційного дослідження викладено чітко для розуміння. В тексті відмічається достатня кількість зображень та інфографіків, що полегшують сприйняття прочитаної інформації. Поставленні завдання підкріпленні обгрунтованими статистичними даними. В дисертації висвітлені та грамотно роз'яснені завдання: порівняння структури шкіри експериментальних тварин при різних видах енергетичного впливу, що дає розуміння різниці між традиційними методиками видалення пігментних новоутворень та новітніми технологічними засобами лікування, клінічна та морфологічна характеристика рецидивних меланоцитарних неvusів, застосування методу балонної дермотензії в лікуванні вроджених гігантських пігментних неvusів у дітей, що покращує косметичні ефекти лікування при даній патології, методологія розрахунку та формування операційного доступу при видаленні пігментних новоутворень шкіри у дітей, визначення рівнів $CCl_2/MCP-1$ в сироватці хворих дітей з меланоцитарними неvusами у післяопераційному періоді при різних методах їх видалення. На основі отриманих результатів створено діагностично-лікувальним алгоритмом пігментних новоутворень шкіри у дітей проведено синтез

даних. На основі отриманих результатів сформовано діагностично-лікувальним алгоритмом пігментних новоутворень шкіри у дітей проведено синтез даних. Дисертаційне дослідження має відбиток у наукових статтях автора. Всього опубліковано 12 наукових праць, з яких 1 – в моноавторстві. В наукових статтях, які опубліковані в тому числі у наукометричних базах Scopus і Web of science усі розділи дисертації чітко висвітлюються.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у вивченні епідеміологічних та клінічних особливостей меланоцитарних невусів шкіри у дітей, проведеної оцінці дерматоскопічних ознак та стану морфологічних структур шкіри продовженому рості меланоцитарних новоутворень шкіри, обґрунтуванню доцільності радикальних параметрів та форми операційної рани у вигляді усіченого конусу на основі створеної геометричної моделі профілю рани, визначені рівня цитокіну $CCl_2/MCP-1$, як маркер прозапального хемокину та клітинної імунної відповіді у дітей з пігментними новоутвореннями шкіри, розробці алгоритму діагностики та комплексного лікування пігментних невусів шкіри.

4. Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Для обґрунтування результатів в науковій роботі було використано сучасне діагностичне обладнання, патоморфологічні, математичні і статистичні методи дослідження. Результати дослідження були викладені у вигляді чітких послідовностей дій, які є необхідними для прийняття рішення в практичній діяльності лікарні-

хірургів. Послідовний алгоритм дій щодо діагностики та лікування пігментних новоутворень шкіри позитивно впливає на вибір тактики щодо пацієнта. Значна частина роботи присвячується оцінці існуючих діагностично-лікувальних методик та порівнянні їх з новітніми розробками.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Дисертант послідовно та чітко виклав в матеріалі дисертації відповіді на поставлені задачі. На основі експериментальної та математичної моделі було продемонстровано різницю між різними типами оперативних втручань з приводу пігментних новоутворень шкіри, що було підкріплено гістологічним заключенням видалених препаратів, проведено дерматоскопію, запропоновано методику гістохімічного дослідження рівня цитокіну $CCl_2/MCP-1$ крові. Також було проведено ґрунтовний статистичний аналіз даних.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Дисертаційна робота має велике практичне і теоритичне значення. Сформовані чіткі рекомендації щодо дій лікарів, передусім в практиці. Підхід до вибору способу оперативного лікування дітей з пігментними новоутвореннями шкіри повинен бути диференційним та індивідуальним, на основі даних, які були визначені при комплексному передопераційному обстеженні, з обов'язковим урахуванням локальних дерматоскопічних показників, а також інтраопераційних знахідок при використанні елементів методології мікроскопічно контролюємої хірургії. В хірургічному лікуванні дітей з пігментними новоутвореннями шкіри припускається, за необхідністю, виконання нерадикального лікування у вигляді ексцизійної повношарової біопсії з обов'язковою гістологічною верифікацією, лише в якості першого етапу оперативного лікування патології. При

рецидивному перебігу патології оперативне лікування повинно бути тільки максимально радикальним, з обов'язковим гістологічним дослідженням висіченого біоптату. При плануванні радикального хірургічного доступу, для досягнення кращих естетичних результатів лікування, перевагу необхідно віддавати еліпсоподібній формі операційної рани, а профіль рани доцільно формувати у вигляді трапеції із кутами між боковими поверхнями та основою у межах 30 – 45°, з метою профілактики рецидивного перебігу пігментних новоутворень шкіри. Висічення пігментних невусів шкіри у дітей, незалежно від віку та статті пацієнтів, доцільно виконувати механічним шляхом, а саме лезом скальпеля. Необхідно зазначити, що дисертація є фрагментом науково-дослідницької роботи кафедри дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова «Розробка та вдосконалення сучасних та вдосконалення сучасних технологій діагностики, лікування, профілактики та реабілітації хірургічних захворювань у дітей », номер державної реєстрації 018U003918.

7. Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.
Дисертаційною робота написана абсолютно до всіх вимог згідно яких має відбуватися написання дисертацій. Рукопис представлений за класичною структурою, викладений на 237 сторінках друкованого тексту. Основні розділи дисертації представлені у вигляді анотації, вступу, огляду літератури, матеріалів та методів досліджень, чотирьох розділів власних досліджень, аналізу і узагальнення отриманих результатів, висновків, бібліографії та додатків. Бібліографія складається з 210 джерел.

Анотація описує основні пункти дисертаційного дослідження.

У вступі зазначено актуальність досліджуваної проблеми, вказано опис існуючих лікувально-діагностичних методик, сформульовану мету і задачі дослідження.

Огляд літератури викладений чітко. В нього включений огляд досліджень, які на момент написання дисертації вже були дослідженні.

У розділі «Матеріали і методи дослідження» автор вичерпно викладає і обґрунтовує методику і дизайн досліджень, методи хірургічного лікування, методи статистичної обробки результатів дослідження. Дано даний детальний опис і обґрунтування використаних моделей. Описані сучасні методи дослідження, які були використані здобувачем.

У розділі 3 «Порівняльний аналіз структури шкіри експериментальних тварин при різних видах енергетичного впливу» було проведено вивчення морфологічних змін шкіри при різних типах висічення її біоптатів. Проаналізовано патоморфологічні препарати шкіри у експериментальних тварин. Виявлено, позитивні моменти при використанні традиційного висічення пігментних новоутворень шкіри, в розрізі діагностичних ознак при патоморфологічному дослідженні.

Розділ 4 «Клінічна та морфологічна характеристика рецидивних меланоцитарних невусів». В даному розділі використовували клінічні, інструментальні (дерматоскопія), морфологічні методи дослідження та статистичну обробку матеріалу. В результаті дослідження було виявлено залежність між об'ємом висічення м'яких тканин та ступенем частоти рецидивів невусів.

Розділ 5 «Методологія розрахунку та формування операційного доступу при видаленні пігментних новоутворень шкіри у дітей» демонструє, що просторова геометрична модель біоптату у вигляді усіченого еліптичного конусу покращує діагностичну цінність видаленого матеріалу в порівнянні із класичним циліндричним висіченням, що пов'язано із взяттям в біоптат залишкових структур новоутворення, що розташовуються по периферії вогнища.

Розділ 6 «Розробка раціональних заходів по удосконаленню хірургічного лікування, оцінка результатів та профілактика ускладнень меланоцитарних невусів шкіри у дітей» доводить, що запропонований алгоритм лікування пігментних новоутворень у дітей різних вікових груп дозволив значно зменшити кількість рецидивів, покращив косметичний ефект від проведеного лікування.

Опис отриманих результатів детально викладений в розділі «Аналіз і узагальнення результатів дослідження», в якому обговорюється і порівнюється результат отриманих даних з відомими тезами.

Висновки, які викладені в роботі, сприйнятні для розуміння, окреслюють всі розділи дослідження в цілому та надають читачеві вичерпну картину щодо проведеного наукового дослідження.

8. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

В практиці дане дисертаційне дослідження має вагому роль: запропонований дисертантом клініко-діагностичний алгоритм лікування меланоцитарних новоутворень шкіри спростить та прискорить термін перебування пацієнтів в лікарняному закладі, підвищить якість їх життя. Для дитячих хірургів запропонована нова методика – висічення об'ємних пігментних новоутворень шкіри значно розширяє горизонт лікувальних алгоритмів.

9. Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача.

1. При викладанні матеріалів дисертації виявлено окремі стилістичні та граматичні помилки, невдалі фрази, які не мають принципового характеру, можуть бути легко усунуті та не впливають на зміст дисертації.
2. Розділ 5 перенасичено формулами і графіками, які не доцільно

приводити у повному обсязі за умови використання стандартизованих комп'ютерних програм.

3. В цілому дисертація написана на достатньому науковому рівні, має конкретний клінічний характер, що ґрунтується на науково доведених тезах експериментальної частини роботи. Автор демонструє свій високий професіональний рівень, переконливо аргументує представлені результати. Принципових зауважень до роботи не має.

Під час наукової дискусії хотілося би почути думку дисертанта з таких питань:

1. Які тканеві експандери було використано для формування шкірних клаптів? Чи були ускладнення при їх використанні? Якщо так, то які?

2. Які саме аутоімунні захворювання діагностовано у пацієнтів з рецидивними невусами? Які ще чинники впливають на збільшення ризику рецидиву невуса?

3. Чи спостерігали Ви після видалення пігментних утворень шкіри виникнення гіпертрофічних чи келоїдних рубців? На основі Ваших експериментальних даних, які чинники сприяють формуванню так званого «патологічного рубця»?

4. Яка інформативність та діагностична цінність МРТ у пацієнтів з пігментними утвореннями шкіри?

5. Які показання для проведення комп'ютерної томографії грудної і черевної порожнини у дітей з пігментними новоутвореннями шкіри?

10. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності. Підчас вивчення матеріалів дисертаційної роботи та аналізу наукових публікацій порушення фактів академічної доброчесності не виявлено. Аналіз дисертаційної роботи проводився за допомогою сервісу Srike Plagiarism, при цьому було визначено

високий рівень оригінальності тексту.

11. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертаційна робота Пасічника Олега Вадимовича на тему: «Клініко-епідеміологічні особливості пігментних новоутворень шкіри у дітей та удосконалення їх методів діагностики і хірургічного лікування (експериментально-клінічне дослідження)», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія» є самостійною науковою працею, вирішує актуальну експериментальну задачу, по результатам якої написані і опубліковані статті в реферованих журналах та відповідає вимогам наказу встановленим вимогам МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р. № 40 та порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44

Пасічник Олег Вадимович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Офіційний опонент,
Доктор медичних наук,
професор кафедри дитячої
Національного медичного університету
імені О.О.Богомольця

Ірина БЕНЗАР

